

Člověk – dílo Božích rukou

Texty na tento týden: Gn 1,26.27; 2,7.19–22; Ř 5,12.18.19; 2K 5,17

Základní verš

**„Vězte, Hospodin je Bůh, on nás učinil, a ne my sami sebe, jsme jeho lid, ovce, které pase.“
(Ž 100,3)**

Hlavní myšlenka

Bůh stvořil člověka ke svému obrazu. Hřích tento obraz znetvořil. Božím záměrem je však obnovení jeho obrazu v nás.

Arthur Schopenhauer byl německým filozofem 19. století. Když šel jednou hluboce zamýšlen nad podstatou lidské identity po ulici, nešťastně do někoho narazil. Dotyčný člověk se ho vztekle zeptal: „Co si o sobě myslíte? Kdo si myslíte, že jste?“

„Kdo jsem? To bych také rád věděl,“ odpověděl Schopenhauer.

Jsou to stále stejné otázky, na které lidé v minulosti hledali a také i dnes hledají odpovědi. Písmo odpovídá na každou z nich. Existuje totiž souvislost mezi naší identitou a poselstvím o stvoření. Žádná jiná biblická pravda nemá na pochopení identity člověka tak velký vliv jako stvoření. Stvoření se totiž soustřeďuje na náš původ, nejen na začátek naší existence. Odhaluje záměr a smysl toho, proč existujeme.

Je tak v úplném protikladu k evoluční teorii, která tvrdí, že existence nemá žádný záměr nebo smysl, protože vše je způsobeno náhodou. Bible tvrdí, že člověk byl stvořen. Málokdy se setkáme s tak protichůdnými světonázory, které představují tak radikálně odlišné a neslučitelné alternativy, týkající se existence a identity lidských bytostí.

Stvoření a původ člověka

Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. (Gn 1,27)

Osobní studium

Biblická zpráva o původu člověka je radikálně odlišná od ostatních pohledů na to, jak vznikl člověk – včetně evoluční teorie. Stvoření člověka bylo vědomým Božím činem, za kterým byl jasný záměr. Písmo nenechává žádný prostor pro náhodu. Hned na začátku Bůh obdaroval člověka individuální přirozeností a podstatou.

Je velmi důležité, že jsme stvořeni, abychom byli „obrazem Božím“. Tím jsme do života dostali pevnou osobní podstatu. Někteří myslitelé říkají, že lidé museli sami najít a dopracovat se ke smyslu života. Jsou přesvědčeni, že jsme vznikli bez jakéhokoliv „zakódovaného“ záměru a smyslu. Pokud by byl pravdivý například evoluční model vzniku života (který tvrdí, že vznik lidí nesouvisel s žádným záměrem, ale je dílem náhodných procesů), člověk by musel dojít k závěru, že smysl svého života musí hledat a najít každý sám. Podle Bible je však pravdou pravý opak. Byli jsme stvořeni, abychom byli „obrazem Božím“, abychom byli oslavou Stvořitele.

Původ člověka ale souvisí i s dějinami. Texty jako Ju 14; Ř 5,12–21 a 1K 15,20–22 nám pomáhají pochopit, že v první a druhé kapitole knihy Genesis je Adam historickou osobností. Proč je na základě těchto veršů možné vnímat Adama jako člověka, který fyzicky žil na této zemi? Co by se změnilo, pokud by byl Adam pouze symbolem, a ne skutečnou historickou osobností?

Je zajímavé, kolik biblických učenců odmítá historicitu Adama. Říkají, že Adam je mýtus, symbol lidstva, ale ne reálná bytost. Tento názor je ale možné zastávat pouze pod podmínkou, že mnohé texty ze Starého i Nového zákona jsou vytržené z kontextu, zkreslené a překroucené.

Aplikace

Co pro tebe konkrétně znamená, že jsi byl stvořen, abys byl „obrazem Božím“? Jak to souvisí s tvým hodnocením sama sebe (bez ohledu na tvé nedostatky, slabosti a chyby), smyslem tvého života a tím, co tě čeká v budoucnosti?

Učiňme člověka, aby byl naším obrazem

I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazícím se po zemi.“ (Gn 1,26)

Osobní studium

Adam a Eva byli skuteční lidé. Nebyly to symboly ani mýtus, ale reálné bytosti „z masa a krve“. Byli stvořeni, aby byli obrazem podle Boží podoby. Díky tomu jako lidé získáváme přirozenou hodnotu. Co to však ve skutečnosti znamená? Jaký měl Bůh záměr, když tvořil člověka?

V Gn 1,26 je zaznamenán Boží výrok o cíli, záměru stvoření člověka. Bůh lidi stvořil, aby byli obrazem Božím. Potom dal lidem příkaz, co mají udělat. Z toho vyplývá, že pokud jsme stvořeni, abychom byli obrazem Božím, máme plnit určitý úkol, mít určité poslání. V tomto případě je to „panování“ nad ostatním Božím stvořením. To znamená, že „obraz Boží“ odkazuje na fyzické, intelektuální, společenské a duchovní danosti, které člověku pomáhají naplňovat záměr, který s ním Bůh má. Ať už znamená „panování“ nad přírodou cokoliv, rozhodně to zahrnuje respekt, starostlivost a zodpovědné správčovství. Člověk má zacházet se stvořením takovým způsobem, který zrcadlí to, jak Bůh zachází s ním. Být stvořen k obrazu Božímu znamená i to, že lidé představují, reprezentují Boha na tomto světě. A to je velká zodpovědnost!

Text zapsaný v Mk 12,13–17 nám pomáhá pochopit, co znamená být stvořen jako obraz Boží. Ježíšovo poselství bylo velmi praktické. Jedna z aplikací může znít: „Peníze dejte císařovi. Je na nich císařův obraz, proto mu patří. Sebe však dejte Bohu. Nesete jeho obraz, a proto mu patříte.“ (Millard J. Erickson)

Aplikace

Jsmo stvořeni, abychom byli „obrazem Božím“. Co to pro tebe znamená prakticky? To, že neseme Boží obraz, nejlépe vyjádříme láskou, věrností a odevzdáním se Bohu, ale také tím, jak se chováme k ostatním. Ať už znamená být stvořen k Božímu obrazu cokoliv, ve světě bez hříchu Adam a Eva dokonale představovali Boha – dokonalostí svého vzhledu, svým charakterem i činy. Naší nadějí je, že nás Bůh přetvoří ke svému obrazu pro „nové nebesa a novou zemi“.

Láskyplné vztahy

⁷I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem. ... ¹⁹Když vytvořil Hospodin Bůh ze země všechnu polní zvěř a všechno nebeské ptactvo, přivedl je k člověku, aby viděl, jak je nazve. Každý živý tvor se měl jmenovat podle toho, jak jej nazve. ²⁰Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř. Ale pro člověka se nenašla pomoc jemu rovná. ²¹I uvedl Hospodin Bůh na člověka mrákotu, až usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem. ²²A Hospodin Bůh utvořil z žebra, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu. (Gn 2,7.19–22)

Osobní studium

To, že jsme stvořeni k Božímu obrazu, kromě jiného znamená, že jsme „vztahové bytosti“ – pro zdravý a kvalitní život potřebujeme společenství. Bůh však daroval člověku i svobodu a samostatnost. Jeho úlohou bylo pojmenovat všechny živé bytosti, které Bůh stvořil. Jména jim nedal Bůh, ale nechal to na člověku. Text naznačuje, že Bůh akceptoval všechna jména, která dal člověk zvířatům.

Co nám ještě odhaluje Gn 2,20–25 o vztazích mezi stvořenými bytostmi? O významu těchto veršů se během staletí napsalo mnoho komentářů. Je zřejmé, že mezi Adamem a Evou existovala fascinující blízkost a intimita. Adama Bůh zformoval z hlíny, Evu z Adama (tím se odlišuje od každé jiné pozemské stvořené bytosti). To, že jsme stvořeni k Božímu obrazu, také znamená, že jsme schopni vytvářet blízké a láskyplné vztahy (což je odrazem vztahů v Boží trojici).

Aplikace

Přečti si Gn 1,27; 3,20 a Sk 17,26. Jak se jednota mezi prvním lidským párem rozšiřuje na jednotu celého lidského pokolení? Jak tato jednota souvisí s etickými otázkami, které se týkají sociální spravedlnosti či rasismu?

Zničený obraz

¹²Skrze jednoho člověka totiž vešel do světa hřích a skrze hřích smrt; a tak smrt zasáhla všechny, protože všichni zhrěšili. ... ¹⁸A tak tedy: Jako jediné provinění přineslo odsouzení všem, tak i jediný čin spravedlnosti přinesl všem ospravedlnění a život. ¹⁹Jako se neposlušností jednoho člověka mnozí stali hříšníci, tak zase poslušností jednoho jediného mnozí se stanou spravedlivými. (Ř 5,12.18.19)

Osobní studium

Pád lidí do hříchu je jedním z mnoha problémů pro ty, kteří se snaží skloubit evoluci s biblickou zprávou o stvoření (tzv. teistická evoluce či křesťanský evolucionismus). V Písmu je napsáno, že Bůh stvořil svět i člověka jako dokonalé. To je však v rozporu s podstatou evoluce. Stvořený svět byl dokonalý – smrt a utrpení vznikly až jako důsledek hříchu prvních lidí. Evoluční teorie je však založená na předpokladu, že smrt je trvalou a dokonce nevyhnutelnou podmínkou rozvoje života.

Jak bychom asi vnímali Boží charakter, kdyby nás Bůh stvořil tak, jak to popisuje evoluční model? Bůh by musel použít násilí, sobectví a převahu silného nad slabým, aby stvořil morálně dokonalé a nesobectvé bytosti, které znovu „padnou“ do stavu násilí, sobectví a nadvlády silného nad slabým – tedy stavu, z kterého musí být vysvobozeni.

Jaký plán záchrany může nabídnout evoluční teorie? Bůh by se musel vtělit do vyvíjejícího se lidoopa, který vznikl jako důsledek krutého a strastiplného vražedného cyklu přirozeného výběru – a to vše jen proto, aby zničil smrt, toho „posledního nepřítele“ (1K 15,26). Jak může být smrt „nepřítelem“, pokud byla (podle evoluční teorie) jedním z Bohem zvolených prostředků pro vyvinutí člověka? Navíc by Bůh musel „pominout“ několik nefunkčních mezičlánků – Homo erectus, Homo heidelbergensis a Homo neanderthalensis – než by se dostal k něčemu, co by mohlo být „stvořené k jeho obrazu“, tedy Homo sapiens. Ježíš by pak přišel lidi zachránit z procesu, kterým by měl Bůh zapříčinit vznik člověka. Celá tato představa je nebiblická a nelogická.

Jak ti texty v Ř 5,12–19 a Ko 3,8–10 pomáhají pochopit, co hřích udělal s lidstvem? Jak do tohoto obrazu zapadá téma velkého sporu? (Viz také 1J 3,8.)

Hřích poznamenal každý aspekt lidského života. Ellen Whiteová mluví o „trojnásobném prokletí“, které dopadlo na tento svět. První bylo důsledkem Adamova pádu, druhé pak souviselo s Kainovou vraždou a třetí představovalo zničení světa způsobené potopou. V této souvislosti se často mluví o „úplné mravní zkaženosti lidstva“, kdy každý aspekt osobnosti člověka i jeho života byl nakažený hříchem. Když se díváš kolem sebe – a někdy také i na sebe – je možné takto vidět i dnešní svět?

Aplikace

Někteří lidé věří, že násilí, utrpení a smrt byly součástí evolučního procesu, kterým Bůh nechal vzniknout člověka. Jiní jsou naopak přesvědčeni, že násilí, utrpení a smrt jsou součástí plánů satana, jenž chce zničit lidstvo, které Bůh stvořil. Přemýšlej o rozdílech, které tyto dva přístupy (stvoření a evoluce) přinášejí v pohledu na Boha a jeho charakter.

Obnova

Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pomínulo, hle, je tu nové! (2K 5,17)

Osobní studium

Navzdory tomu, jak hluboko hřích pronikl do našeho bytí a zasáhl lidstvo, naše situace není beznadějná. Bible přináší možnost obnovy Božího obrazu v nás.

Přečti si texty v 2K 3,18; Ř 8,29 a Ef 4,23.24. Které vyjádření je pro tebe povzbuzením?

Bible nám dává naději na obnovu Božího obrazu v nás. Tato obnova spočívá v oslabení účinku hříchu na nás i na naše vztahy. Není to však výsledkem naší snahy či lidského úsilí. Bible vyzdvihuje Krista jako základ naděje obnovy člověka. Ať už se stane v našem životě cokoliv, naše naděje na spasení musí být vždy založená na tom, co pro nás učinil Kristus. Nabídka záchrany je založena na Kristově spravedlnosti, ne na naší snaze být spravedlivý.

Jak souvisí text v 2K 5,17 a obnovou Božího obrazu v člověku? Když se člověk stane novým stvořením, neznamená to, že je již mimo dosah hříchu a jeho účinků. S tím máme všichni bohaté zkušenosti. Poselství Písma nás vede k závěru, že duchovní obnova nastává, když bdíme v duchovním zápase. Jde o zápas mezi „lidskou přirozeností“ a „mocí Ducha Božího“ (Ga 5,16.17). Duchovní zápas je realitou v životě člověka (Ef 6,10–13). Na nás je, abychom se ve velkém sporu postavili na Boží stranu – tím je v nás obnovován Boží obraz. V souvislosti s Kristovou obnovující mocí Ellen Whiteová napsala: „Křesťan, který prožil tuto zkušenost, by neměl složit ruce do klína a být spokojený s tím, co pro něj bylo vykonáno. Kdo se rozhodl vstoupit do Ježíšova království, brzy zjistí, že se na něj chystají zaútočit všechny síly a vášně jeho hříšné povahy, podporované mocnostmi říše temnoty. Každý den se musí nově zasvěcovat Bohu, každý den musí bojovat se zlem. Staré zvyky a vrozené sklony ke zlému se budou snažit získat převahu. Proto se před nimi musí mít neustále na pozoru a v Kristově moci usilovat o vítězství.“ (PNL 275; AA 476.477)

Podněty k zamyšlení

V knize Na úsvitu dějin si přečti kapitolu Na úsvitu dějin (NUD 14–17; PP 41–55).

„Na počátku žil člověk stvořený k Božímu obrazu v dokonalé harmonii s Božím charakterem a zákonem; zásady spravedlnosti byly vepsány v jeho srdci. Hřích však člověka Stvořiteli odcizil. Pak už člověk Boží obraz nenesl. Tělesné smýšlení (soustředění na sebe) je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podříditi Božímu zákonu.“ (Ř 8,7) Vždyť, Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby se člověk mohl smířit s Bohem. Zásluhou Ježíše Krista můžeme být znovu přivedeni v soulad se svým Stvořitelem. Lidské srdce musí proměnit Boží milost, člověk musí přijmout nový život od Boha. Tato změna je znovuzrození, bez něhož – jak řekl Ježíš – nikdo, nemůže spatřit Boží království.“ (VDV 306.307; GC 467)

„Pravým smyslem výchovy je obnovit v člověku Boží obraz. Hřích tento Boží obraz v člověku téměř smazal. Velkým životním úkolem je přivést člověka zpět k dokonalosti, v níž byl na počátku stvořen. Rodiče a učitelé mají při výchově dětí a mládeže spolupracovat s Bohem a pomáhat mu uskutečnit jeho záměr. To je jejich úkolem. Každá schopnost, každá vlastnost, kterou nás Spasitel vybavil, má být použita k jeho slávě a k povznesení našich bližních.“ (NUD 291; PP 295)

Otázky k rozhovoru

- 1. Jak zapadá evoluční teorie do scénáře velkého sporu? Jak satan použil tuto teorii, aby podkopal víru v biblické poselství?*
- 2. Vyhledejte v Novém zákoně všechny zmínky o Adamovi. Je z nich patrné přesvědčení novozákonních autorů, že Adam byl reálnou historickou osobností? Proč je to tak důležité pro naše chápání toho, kdo jsme, jak jsme se dostali do situace, ve které se nyní nacházíme, a jakou máme naději v Ježíši Kristu?*
- 3. Přemýšlejte společně o tom, co znamená, že „Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem“. Jak tomu máme rozumět v souvislosti s tím, že jsme bytosti podléhající smrti, trápení a nemocem?*